

ADALET ve KALKINDA PARTISI	
T.B.M.M. Grup Başkanlığı	
Tarih:	11.7.2014
Sayı:	457

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Ramazan CAN

Kırıkkale Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	11 Temmuz 2014	E. No: 2/2232		
Ysn. Üzrn.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
	sl	me	OB	MUH
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LİĞİ
11 Temmuz 2014
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
11 Temmuz 2014
No: 323251

GENEL GEREKÇE

Ceza Muhakemesi Kanununun 157 nci maddesinde soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu düzenlenmiştir.

Soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizliliğinin öneminden dolayı, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 285 inci maddesinde, soruşturmanın gizliliğini ihlâl, suç olarak düzenlenmiştir. Bu düzenlemenin amacı, ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük, gerçeğe ulaşma ilkelerini olanaklı kılmak, soruşturma makamlarının her türlü baskı ve etkiden korunmalarını sağlamak ve asıl olarak da suçsuzluk karinesinin ihlâlini önlemektir. Diğer bir ifadeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun 157 nci maddesindeki soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizliliği, şüphelinin suçlu sayılmama karinesinden yararlanma hakkı yanında, soruşturma işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesini de amaçlamaktadır.

Bununla birlikte, 21/2/2014 tarihli ve 6526 sayılı Kanunla, müdafinin dosya içeriğini incelemesi ve belgelerden örnek almasının, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebileceği durumlarda sulh ceza hâkimi kararıyla kısıtlanabileceğine ilişkin Ceza Muhakemesi Kanununun 153 üncü maddesindeki hüküm yürürlükten kaldırılmıştır. Bu düzenleme, yürütülen bir soruşturmanın her aşamasında müdafinin bir dilekçeyle tüm dosyanın fotokopisine ulaşabileceği şeklinde bir uygulamaya neden olmuştur. Bu durum yeterli delil toplanmadan dosyadaki tüm bilgilerin deşifre olmasına, şüphelilerin kaçmasına ve böylece soruşturmanın sonuçsuz kalmasına neden olabilecek niteliktedir.

Müdafinin soruşturma dosyasındaki bilgi ve belgelere ulaşabilme hakkı, karşılaştırmalı hukukta farklı şekillerde düzenlenmekle birlikte, kural olarak bu bilgi ve belgelere ulaşmanın soruşturmanın selameti bakımından bir tehlike arz etmediği hâllerde müdafinin bilgi ve belgelere ulaşabilmesi şeklinde uygulanmaktadır. Nitekim Alman Ceza Usul Kanununun 147 nci maddesi bu esası kabul etmiştir.

Yürütülen soruşturmalarda müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, sulh ceza hâkiminin kararıyla bu yetkinin kısıtlanabilmesi amacıyla bu Teklif hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ceza muhakemesi hukukuna hâkim olan ilkelerden biri de kamuya açıklık ilkesidir. Ancak, bu ilke, kovuşturma evresine ilişkin olup, soruşturma evresinde ise gizlilik ilkesi esastır. Soruşturma evresinin gizli biçimde cereyan etmesi gerekmektedir. Ceza Muhakemesi Kanununun 157 nci maddesinde soruşturma evresindeki usûl işlemlerinin gizli olduğu hükme bağlanmış ve Türk Ceza Kanununun 285 inci maddesinde de gizliliğin ihlali suç olarak düzenlenmiştir.

Ceza Muhakemesi Kanununun 157 nci maddesindeki soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizliliği şüphelinin suçlu sayılmama karinesinden yararlanma hakkı yanında, soruşturma işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesine de hizmet etmektedir.

Maddeyle, yürütülen soruşturmalarda müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, sulh ceza hâkiminin kararıyla bu yetkinin kısıtlanabilmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 153 üncü maddesinin mülga ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aŐağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"(2) Müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hâkim kararıyla bu yetkisi kısıtlanabilir.

(3) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Müdafî, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.